

תפ"ח 57804/06/15 - מדינת ישראל נגד ט' פ' (עציר) - הובא באמצעות שב"ס

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 57804-06-15 מדינת ישראל נ' פ' (עציר)

בפני כבוד השופט דיסקין, אב"ד

כבוד השופט בן-יוסף

כבוד השופטת יעקובוביץ

מדינת ישראל

המאשימה

נגד

ט' פ' (עציר) - הובא באמצעות שב"ס

הנאשם

החלטה

1. כנגד הנאשם הוגש כתב אישום בעבירות של רצח, שיבוש מהלכי משפט ואיומים.

2. במסגרת הליך המעצר (מ"ת 57783-06-15) אושפז הנאשם במרכז הרפואי לבריאות הנפש ע"ש י. אברבנאל לצורך מתן חוות דעת פסיכיאטרית שתתייחס לכשירותו לעמוד לדין, מהותית ודיונית.

3. בחוות הדעת מיום 01.07.2015 ניתנה התייחסות לשני ההיבטים.

באשר לכשירות "הדיונית" נקבע, כי במצבו הנפשי כיום אין הנאשם "מסוגל להבדיל בין טוב לרע ובין מותר לאסור, אינו מסוגל להבין ולעקוב אחר ההליכים המשפטיים המתנהלים נגדו, אינו מסוגל להבין את מהות האישום נגדו ואת הפסול במעשים המיוחסים לו בתיק זה, אינו מסוגל לעזור ולהיעזר בעורך דינו".

באשר לכשירות "המהותית" נקבע, כי הנאשם "במצב פסיכוטי ממושך (כולל בעת ביצוע העבירה) ולא היה מסוגל להבדיל בין טוב לרע ובין מותר לאסור ולא היה מסוגל לשלוט בדחפיו התוקפניים".

עוד נקבע כי "בשל מצבו הנפשי ומסוכנותו" זקוק הנאשם "לטיפול בתנאי אשפוז" ועל כן "ההמלצה להורות על צו אשפוז".

(חוות הדעת הוגשה על ידי ב"כ המאשימה בדיון מיום 20.12.2015).

4. על יסוד קביעות אלה, הגיעו הצדדים להסכמה בדבר סיום הליך זה בהתאם להוראות סעיפים 15(א) לחוק טיפול בחולי נפש, התשנ"א - 1991 (להלן: "חוק טיפול בחולי נפש") ו- 170 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב - 1992, כאשר אין מחלוקת על נושא ראיות לכאורה והשאלה הניצבת להכרעה

"היא תקופת האשפוז המרבית" שעל בית המשפט לקבוע בהתאם להוראת סעיף 15(ד1)(1) לחוק טיפול בחולי נפש, כפי שתוקן בתיקון 8 תשע"ה - 2014.

5. הצדדים חלוקים באשר לפרשנותה של הוראת סעיף 15(ד1) לחוק טיפול בחולי נפש, לפיה, "בית המשפט לא יקבע בצו לפי סעיפים קטנים (א) 8 (ב) את תקופת האשפוז או הטיפול המרפאתי, ואולם יורה בצו על תקופת האשפוז או הטיפול המרפאתי המרבית לפי הוראות פסקאות (2) ו-(3)", כאשר "תקופת האשפוז או הטיפול המרבית לא תעלה על תקופת המאסר המרבית".

6. בעוד שלשיטת המאשימה על בית המשפט לקצוב תקופה מרבית של אשפוז הזהה לתקופת המאסר המקסימלית שנקבעה בחוק העונשין לצד העבירה בה מואשם הנאשם ולא מסור לו כל שיקול דעת בענין (25 שנה בעניינו של הנאשם - בהתאם להוראת סעיף 15(ד1)(2)(ג) לחוק טיפול בחולי נפש), סבור הנאשם, כי המחוקק לא נטל מבית המשפט את שיקול הדעת בקביעת תקופת האשפוז המרבית אלא אך תחם את גבולה העליון, כך שרשאי הוא לקצוב תקופה קצרה מתקופת המאסר המקסימלית הקבועה בחוק העונשין (עותר לשנתיים ימים בעניינו).

7. למחלוקת זו נדרשו בתי המשפט מאז תיקון 8 לחוק טיפול בחולי נפש, התשנ"א - 1991 ושתי העמדות הקוטביות, כפי שבאו בטיעוני הצדדים לפנינו, מעוגנות בפסיקה.

עמדת המאשימה התקבלה בהחלטות בתי המשפט המחוזיים ובתי משפט השלום (ראו: ת"פ (מחוזי ת"א) 13546-08-15 מדינת ישראל נ' טרם, ת"פ (מחוזי ת"א) 44541-08-15 מדינת ישראל נ' פלוני, ת"פ (מחוזי ב"ש) 37542-09-15 מדינת ישראל נ' פלוני, ת"פ (מחוזי י-ם) 59343-02-15 מדינת ישראל נ' פלוני, תפ"ח (מחוזי י-ם) 18062-03-12 מדינת ישראל נ' פלוני בדעת רוב, ת"פ (שלום ת"א) 40739-09-13 מדינת ישראל נ' חנוך, ת"פ (שלום פ"ת) 38943-06-15 מדינת ישראל נ' שטבון), וכך גם עמדת הנאשם (ראו: ת"פ (מחוזי ת"א) 32571-07-15 מדינת ישראל נ' גולן, ת"פ (מחוזי חי') 48404-08-15 מדינת ישראל נ' פלוני, ת"פ (מחוזי חי') 30303-06-15 מדינת ישראל נ' פלוני, ת"פ (מחוזי ב"ש) 42041-08-15 מדינת ישראל נ' שמואל, תפ"ח (מחוזי י-ם) 18062-03-12 מדינת ישראל נ' פלוני בדעת מיעוט, ת"פ (שלום פ"ת) 7857-07-15 מדינת ישראל נ' פלוני, מ"ת (שלום ת"א) 24613-11-15 מדינת ישראל נ' רחל שמאי, ת"פ (שלום ראשל"צ) 58817-07-15 מדינת ישראל נ' קינין).

8. המחלוקת הובאה לפתחו של בית המשפט העליון בע"פ 6365/15 מדינת ישראל נ' רוני גולן, אשר טרם הכריע בה ומצא לאפשר למחוקק לשוב ולהידרש לנוסח החוק בעניין:

"המחלוקת בתיק זה עניינה פרשנות סעיף 15(ד1) לחוק טיפול בחולי נפש, תשנ"א - 1991, וגדר הספקות הוא האם הדיבור "תקופת האשפוז או הטיפול המרבית לא תעלה על תקופת המאסר המרבית" שבסעיף משמעו, כי לבית המשפט שיקול דעת לקבוע את התקופה ... אם לאו.

בעקבות שיג ושיח והבעת דעתו הלכאורית (לכיוון פרשנות בית המשפט המחוזי, אם גם תוך העלאת אשפרות ל"סמכות מתחדשת" לבית המשפט הדיוני), ובעקבות שאלתנו, הודיע בא כוח המדינה כי בתוך חודש יינקטו הליכים לכיוון חקיקה מבהירה, וכי תוך שלושה חודשים תוכל להימסר הודעה לעניין תיקון כזה. אנו מקבלים זאת, והודעה תימסר בתוך שלושה חודשים.

המשיב יוכל להגיב תוך 15 יום לאחר מכן. בעקבות זאת יוברר אם נחוצה הכרעה בתיק, ואם כן- תינתן על סמך החומר שלפנינו, אלא אם נחליט על דיון המשך" (החלטה מיום 16.11.2015).

9. בהינתן החלטה זו של בית המשפט העליון איננו סבורים כי יש מקום, בעת הזו, לשוב ולהכריע במחלוקת ודומה עלינו כי יהא זה ראוי ונכון להמתין עד להכרעת בית המשפט העליון בע"פ 6365/15 מדינת ישראל נ' רוני גולן הנ"ל.

(ראה לענין זה החלטת בית המשפט המחוזי בחיפה בעפ"ג 9804-09-15 מיום 3.12.2015)

10. נקבע לתזכורת עדכון פנימית ליום 10.03.2016.

עד לאותו מועד יגישו הצדדים הודעה נפרדת/משותפת באשר להמשך ההליך.

ניתנה והודעה היום, י"ז טבת תשע"ו, 29 דצמבר 2015,
במעמד הצדדים והנאשם.